

Vila?ensa

Festival del pensament
del Penedès

vilapensa.cat

Vilafranca del Penedès

EL MAL DELS INNOCENTS

Reflexió per a tots els públics
12 – 19 abril 2021

ORGANITZA

VINSEUM

AMB EL SUPORT DE

**AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS**

**UNIVERSITAT
BARCELONA**
Càtedra Llorens i Barba
Ciutat de Vilafranca

**Diputació
Barcelona**

EL PATROCINI DE

Fundació
pinnae

20 TV
penedèstelevisió

vilafranca
RÀDIO

IL
LOPART

Cudíe

CaixaBank

La pandèmia ha posat sobre la taula, una vegada més, la vulnerabilitat de l'existència humana davant el mal. D'aquest mal (moral, físic, social) i les seves raons no en sabem quasi res: ni els seus orígens, ni les seves causes, perquè desborda completament la nostra comprensió i se'ns presenta com a inexplicable per al llenguatge humà. Totes en som les víctimes, éssers *innocents*, perplexes, indefenses, fins al punt que alguns pensadors diuen que “el mal i les raons de la seva existència, posa al límit a la filosofia i la teologia” (Paul Ricoeur).

El que sabem, però, és que la seva presència és arreu i a tota hora al llarg de la història (l'holocaust jueu se'ns presenta com un cas paradigmàtic), infecta tota activitat humana, la hipoteca irremediablement de tal manera que costa trobar espai per als antídots a la seva barbàrie, com podrien ser l'ètica, la bondat, les religions...

Amb *El mal dels innocents*, el VilaPensa'21 convida a preguntar-nos per les raons d'aquesta realitat, sabent d'avançada que ens costarà, fins i tot, trobar les paraules justes per atansar-nos-hi, un camí inevitable per atenuar les seves devastadores conseqüències. Perquè com diu Dant a la *Divina Comèdia*: “No vau ser criats per a viure com a bèsties, sinó per perseguir la virtut i la saviesa.”

Sou benvinguts!

INFORMACIÓ BÀSICA

Tots els actes principals del VilaPensa seran retransmesos en directe per RTVVilafranca i en streaming per la seva web rtvvilafranca.cat. L'Auditori del VINSEUM en serà el plató i se'n permetrà l'aforament limitat del públic, seguint les condicions de les autoritats sanitàries.

Serà imprescindible fer la reserva al web entrades.vinseum.cat.

L'accés als espais serà possible mitja hora abans de l'hora anunciada. Un cop començat l'acte no serà possible accedir a l'espai.

L'organització es reserva el dret de canviar els formats si les mesures sanitàries ho determinen.

EQUIP VILAPENSA

Continguts i programació:

Josep Maria Lloró, Laia Pérez, Jordi Ribas i Jordi Sàbat

Direcció: Jordi Sàbat

Coordinació tècnica: Jordi Ribas

Comunicació i Xarxes socials: Giny Comunicació

Web: Uzero i Cecília Jané

Disseny gràfic: Ladyssenyadora

HORA	LLOC	PONENTS	ACTE	GÈNERE
Dimarts 6 d'abril				
18h	Auditori VINSEUM	Presentació i cloenda: Josep M. Lloró	<i>Shoah</i> de Claude Lanzmann (1a part)	Projecció
Dimecres 7 d'abril				
18h	Auditori VINSEUM	Presentació i cloenda: Josep M. Lloró	<i>Shoah</i> de Claude Lanzmann (2a part)	Projecció
Dijous 8 d'abril				
18h	Auditori VINSEUM	Presentació i cloenda: Josep M. Lloró	<i>Shoah</i> de Claude Lanzmann (3a part)	Projecció
Divendres 9 d'abril				
18h	Sala Trinitaris	Cabosanroque	Inauguració de <i>Dimonis</i>	Instal·lació
Dilluns 12 d'abril				
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Josep M. Esquirol	El mal com a problema filosòfic	Conferència
Dimarts 13 d'abril				
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Markus Gabriel i Núria Sara Miras	Principis morals per a temps foscos	Conferència
Dimecres 14 d'abril				
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Joan Francesc Mira i Marta Palacín	Els llocs del mal. Un tomb per l'Infern de Dante	Conferència
Dijous 15 d'abril				
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Eloy Fernández Porta	Crítica de la raó sofrent	Conferència
Divendres 16 d'abril				
18h	Capella Sant Joan	Col·lecció Fundació Vila Casas	Inauguració de <i>Profanadors de Llum</i>	Exposició
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Marta Soler-Gallart i Anna Solé	Malestars socials i polítics a propòsit de la Covid-19	Debat
20.45h	Auditori VINSEUM	Clara Cols, Joan M. Galimany, Lluís Laguna i Josep M. Pujol	<i>El visitant</i> d'Éric-Emmanuel Schmitt	Lectura dramatitzada
Dissabte 17 d'abril				
12h	Auditori VINSEUM	M. Teresa Lluch, Montserrat Puig i Jordi Galimany	Salut mental positiva i autocura en temps de pandèmia	Debat
17h	Claustre Sant Francesc	Grup de Mestres de l'Alt Penedès	Premis de microrelats <i>És la tribu qui educa</i>	Presentació
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Arnau Pons, Carles Torner, Ramon Arnabat i Josep M. Lloró	<i>Shoah</i> . Una pedagogia de la memòria. Per què cal recordar?	Debat
Diumenge 18 d'abril				
12h	Auditori VINSEUM	Manel Güell, Montse Juvé i Jordi Sánchez	Dracs, bèsties i monstres: simbologies del mal	Debat
19h	Auditori Municipal	Orquestra Camerata Penedès	<i>La Quarta</i> de Mahler	Concert
Dilluns 19 d'abril				
19h	RTVV / Auditori VINSEUM	Manel Gasch i Daniel Askenazi	Epíleg: Auschwitz i el silenci de Déu?	Conferència

Feu la vostra reserva a: entrades.vinseum.cat

CONFERÈNCIA

Dilluns 12 d'abril, 19h
RTVVilafranca / Auditori del VINSEUM

JOSEP M. ESQUIROL

El mal com a problema filosòfic

Després d’explicar quines són les distincions conceptuals i els nuclis més problemàtics i punyents en relació amb el problema del mal, s’assajarà una proposta filosòfica en la qual la reflexió és, ahora, una manera d’actuar.

Josep M. Esquirol és catedràtic de Filosofia de la Universitat de Barcelona. Entre les darreres publicacions destacades hi ha *La resistència íntima* (2015) - Premi Ciutat de Barcelona i Premio Nacional de Ensayo-; *La penúltima bondat* (2018); *Humà, més humà. Una antropologia de la ferida infinita* (2021).

PRESENTA

Jordi Sàbat, director del VilaPensa.

Amb la introducció general de l’ètica per a tots, podem fer que la comunitat democràtica avanci no només com un sistema d’administració, sinó sobretot com un sistema de valors. L’objectiu d’aquesta cooperació hauria de ser desenvolupar una manera sostenible entre l’economia i la vida en comú, que permeti als éssers humans viure en societat amb benestar, salut i pau durant moltes generacions.

Markus Gabriel és filòsof a la Universitat de Bonn.

PRESENTA

Núria Sara Miras, filòsofa i professora de la Universitat de Barcelona.

ACTE EN COL·LABORACIÓ AMB:
CCCB

Dimecres 14 d'abril, 19h
RTVVilafranca / Auditori del VINSEUM

JOAN FRANCESC MIRA I MARTA PALACÍN

Els llocs del mal. Un tomb per l’Infern de Dante

Joan F. Mira i Marta Palacín parlaran del mal tot passejant per l’Infern de Dante. Durant una hora es presentarà l’autor dins el seu context i la seva *Divina Comèdia* i, especialment, el desplegament de l’Infern en diferents nivells de pecats i pecadors. I tot coincidint amb el set cents aniversari de la mort de Dante.

Joan Francesc Mira és escriptor, antropòleg, professor de grec, ciutadà compromès, agitador cultural i polític ocasional.
Marta Palacín és filòsofa per la Universitat de Barcelona.

Dijous 15 d'abril, 19h
RTVVilafranca / Auditori del VINSEUM

ELOY FERNÁNDEZ PORTA

Crítica de la raó sofrent

Qui parla, en el discurs del sofriment? Què fa parlar? Els discursos del patiment psíquic, que han aflorat amb més força a l’època de la pandèmia, se’ns presenten com a codis de comunicació i principis d’empatia, però també com a dispositius culturals i instàncies de resistència. En aquesta conferència els examinarem des de la perspectiva de la sociologia de les emocions i des de l’experiència personal.

Eloy Fernández Porta és Doctor en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra.

PRESENTA:

Xavier Vallès, psicòleg i responsable de l’Àrea d’Atenció a les Persones del grup Entrem.

Divendres 16 d'abril, 19h
RTVVilafranca / Auditori del VINSEUM

MARTA SOLER-GALLART I ANNA SOLÉ

Malestars socials i polítics a propòsit de la Covid-19

Més enllà de les afectacions sanitàries, la pandèmia provoca mal, dolor i incertesa en molts conciutadans i ens demostra les febleses d’una societat basada en una economia neoliberal. Farem una visió àmplia (sociologia i economia) sobre els límits i les afectacions, actuals i a mitjà termini, que pot generar la Covid-19 sobre la nostra manera de viure.

Marta Soler-Gallart és doctora en Sociologia per Harvard University, catedràtica de sociologia a la Universitat de Barcelona. Presidenta de l’European Sociological Association (ESA).
Anna Solé és economista per la Universitat de Barcelona i doctora en Història per la Universitat Pompeu Fabra.

PRESENTA

Mar Joanpere, sociòloga.

M. TERESA LLUCH, MONTSERRAT PUIG I JORDI GALIMANY

Salut mental positiva i autocura en temps de pandèmia

Què podem fer per estar millor mentalment i com podem gestionar les nostres emocions? Un col·loqui que vol expressar els sentiments, les pors i les preocupacions en un espai que sigui mentalment saludable i mostrar la forma de reforçar la salut mental positiva; que defensa cuidar-nos per estar millor i ajudar els altres a estar més bé. El debat compta amb tres professionals del Departament d’Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Materno-Infantil de l’Escola d’Infermeria de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona.

M. Teresa Lluch n’és catedràtica d’Infermeria Psicosocial i Salut Mental.
Jordi Galimany n’és professor agregat.
Montserrat Puig n’és professora agregada i Vicerectora d’Igualtat i Gènere.

PRESENTA:

Helena Mestre, directora d’atenció a la ciutadania i comunicació del Consorci Sanitari de l’Alt Penedès – Garraf.

Aquest acte es podrà seguir des de la web *rtvvilafranca.cat*.

ARNAU PONS, CARLES TORNER I RAMÓN ARNABAT I JOSEP M. LLURÓ

***Shoah*. Una pedagogia de la memòria. Per què cal recordar?**

La pel·lícula de Claude Lanzmann *Shoah* és una de les grans obres cinematogràfiques del segle XX. Però no només això: és una reflexió profunda sobre una societat com l’europea dels anys 40 del segle passat pot sucumbir a la barbàrie i al mal. És també un assaig sobre la memòria històrica i la seva utilitat com a baluard per defensar-se d’aquesta barbàrie que hi és sempre, amagada, al nostre costat. És, finalment, un testimoni corprenedor de la capacitat de l’ésser humà de resistir a aquest mal. Aquesta taula rodona culmina un fet extraordinari: el visionat d’aquesta gran obra d’art a Vilafranca per primera vegada.

Arнау Pons és poeta, traductor i assagista.
Carles Torner és escriptor i director executiu del PEN Internacional.
Ramon Arnabat és historiador.

PRESENTA

Josep M. Lloró, assagista i professor d’història.

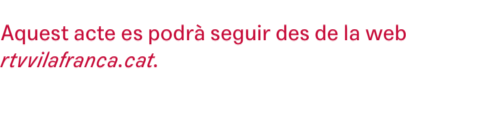
Diuenge 18 d'abril, 12h
Auditori del VINSEUM

MANEL GÜELL, MONTSE JUVÉ I JORDI SÁNCHEZ

Dracs, bèsties i monstres: simbologies del mal

Els dracs són bèsties i monstres de la natura i simbolitzen un mal essencial que fa por. El drac originari de la nostra cultura és la serp del Paradís, o sigui el dimoni, l’ombra del bé, la personificació del mal. Els humans necessitem símbols per tenir consciència d’allò que no es veu però és present, com la maldat de la natura i de les persones. El drac és un símbol rodó d’aquesta maldat.

Manel Güell és formador i consultor.
Montse Juvé és historiadora de l’art.
Jordi Sánchez és professor d’antropologia i pensament contemporani.

MANEL GASCH I DANIEL ASKENAZI

Epíleg: Auschwitz i el silenci de Déu?

No podíem acabar el festival sobre el mal sense conèixer la perspectiva dels creients i formular-nos avui la mateixa qüestió que es demanava Hans Jonás, filòsof jueu, quant a si t’és sentit parlar de Déu després de l’Holocaust. S’hi podria afegir: “...i després de qualsevol acte de barbàrie en la història”. Què pensen els creients quan experimenten el silenci de Déu davant els avatars humans que remouen les entranyes? Com concilien les seves creences amb l’abandó, si més no aparent, d’un Déu omnipotent, omniscient i bondadós?

Manel Gasch és teòleg i monjo de Montserrat.
Daniel Askenazi és rabí principal de la comunitat israelita de Barcelona

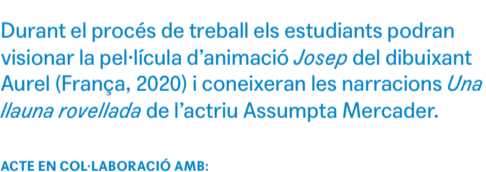
EDUCACIÓ

Març – maig

QUI SÓN ELLS?

Els alumnes de secundària i batxillerat d’alguns dels instituts de Vilafranca compartiran les seves reflexions al voltant de les llambordes *Stolpersteine* i els noms que hi ha gravats. A través de material audiovisual explicaran qui eren aquelles persones que van ser víctimes de l’holocaust i quins són els pensaments i les reflexions que els ha fet aflorar investigar sobre les seves vides.

Els projectes realitzats pels alumnes estaran disponibles al web del VilaPensa a partir del dia 5 de maig, “Dia d’homenatge als espanyols deportats i morts en camps de concentració i a totes les víctimes espanyoles del nazisme”.

ACTE EN COL·LABORACIÓ AMB:
Institut Eugeni d’Ors, Institut Alt Penedès, Institut d’Estudis Penedesencs, Servei de Cultura de l’Ajuntament de Vilafranca i Memorial Democràtic de Catalunya.

Més Vila?ensa

PROJECCIÓ

Dimarts 6, dimecres 7 i dijous 8 d'abril, 18h.
Auditori del VINSEUM

SHOAH

de Claude Lanzmann (1985), en tres parts

PRESENTADOR: Josep M. Lloró , assagista i professor d’història.
ACTE EN COL·LABORACIÓ AMB: Omnium Alt Penedès

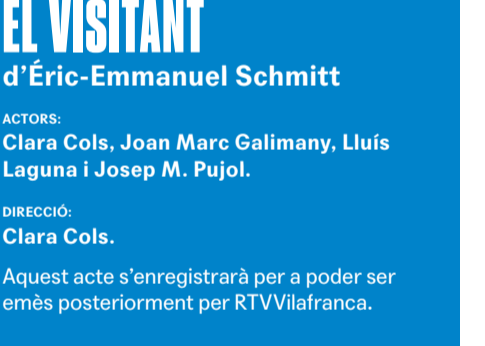
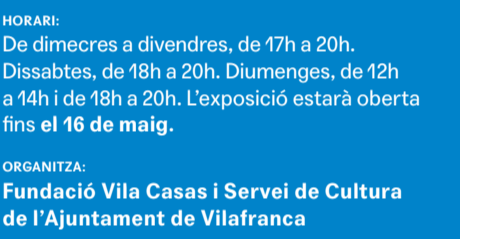
INAUGURACIÓ INSTAL·LACIÓ

Divendres 9 d'abril, 18h.
Sala del Trinitaris

DIMONIS de cabosanroque

HORARIS DELS PASSIS:
De dimecres a divendres, 17h, 18h i 19h.
Dissabtes, 18h i 19h.
Diumenges, 12h i 13h.
La instal·lació estarà oberta fins el **9 de maig**.

<p>Per a més informació: cultura@vilafranca.org</p>
ORGANITZA: Servei de Cultura de l’Ajuntament de Vilafranca

CONCERT

Diumenge 18 d'abril, 19h.
Auditori Municipal

LA QUARTA DE MAHLER a càrrec de l’Orquestra Camerata Penedès

PROGRAMA DEL CONCERT: Gustav Mahler: - Simfonia número 4 en Sol Major. Arranjament de Tomàs Peire (60’)
FITXA ARTÍSTICA: Orquestra Camerata Penedès Soprano Mercedes Gancedo
Preu entrada anticipada: de 20 € a 22 € Preu entrada taquilla: de 22 € a 24 €
PER A MÉS INFORMACIÓ: espectacles.vilafranca.cat
ORGANITZA: Servei de Cultura de l’Ajuntament de Vilafranca

vilapensa.cat

ORGANITZA

**Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya**

VINSEUM

AMB EL SUPORT DE

**AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS**

**UNIVERSITAT DE
BARCELONA**

**Càtedra Llorens i Barba
-Ciutat de Vilafranca**

**Diputació
Barcelona**

EL PATROCINI DE

**Fundació
pinnae**

**PTV
penedèstelevisió**

**vilafranca
RÀDIO**

CaixaBank

Cudié

ILOPART

LA COL·LABORACIÓ DE

**Biblioteca Torras i Bages, Casal – Societat La Principal,
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Consell,
Comarcal de l'Alt Penedès, Entrem - Grup Cooperatiu d'Inserció,
Laboral Fòrum Berger-Balaguer, Fundació Vila Casas,
Grup de Mestres de l'Alt Penedès, Hospital Comarcal de l'Alt Penedès,
Institut d'Estudis Penedesencs, Llibreria La Cultural,
Llibreria L'Odissea, Òmnium – Alt Penedès, Memorial Democràtic de Catalunya,
La Ruda Assemblea Feminista, Servei de Cultura de l'Ajuntament de Vilafranca,
Societat Catalana de Filosofia (IEC)**